

Рисунок 1 – Елементи, які необхідні для реалізації високоякісного туристичного продукту за допомогою PR

Дослідження показують, що сьогодення реклама має бути спокійною, і подекуди навіть мотиваційною. Такі зміни можна визнати доцільними і перспективними, оскільки вони допомагають закріплювати у споживачів стійке розуміння ситуації та сприяти популяризації туризму на світовому рівні.

Список використаних джерел

1. Козлова Альбіна. Туризм в умовах війни: що відбувається з галуззю й які перспективи на цьогорічний сезон. *Comments.ua*. URL: <https://money.comments.ua/ua/news/economy/turizm-v-umovah-viyni-schovidbuvaetsya-z-galuzzyu-y-yaki-perspektivi-na-cogorichniy-sezon-699311.html>
2. What is the difference between PR and Advertising. URL: <http://mediabitch.ru/pr-vs-reclama>.
3. Features of PR activities in the field of tourism. URL: https://tourlib.net/statti_tourism/kostromitina.htm.

Паніотов Єгор,

здобувач, 242 Туризм і рекреація

Науковий керівник: Любчук Ольга, д.держ.упр., професор
ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ПШИМ ТУРИЗМОМ ЗАКАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ В ХХІ СТОЛІТТІ

Карпати були одним із найпопулярніших місць відпочинку в серпні ще до війни. Люди приїжджали з усіх куточків країни, щоб врятуватися від спеки міст приємною прохолодою гір. У зв'язку з тим, що морські курорти України цього літа недоступні, західні регіони не тільки активно приймають гостей, а й є найбезпечнішими регіонами країни. Сьогодні до Карпат їдуть не лише за відпочинком та оздоровленням, а насамперед за можливістю на деякий час відволіктися від важких думок, турбот і проблем та переключитися на інше. На Львівщині спостерігається 30-40% від кількості туристів у 2021 році, каже Ігор Губіліт, директор туроператора "Відвідай". Туристів із-за кордону наразі в Україні практично немає. Натомість є іноземні журналісти, волонтери, представники міжнародних організацій. Однак це крапля в морі [1].

Цього літа більшість курортів Карпат готові прийняти українців, які приїхали на відпочинок, незважаючи на війну. Буковер, Яремче, Драгуват і Волохта, як і колись, чекають на тих, хто планує походи та пізнавальні екскурсії з підкоренням гірських вершин, збиранням ягід і грибів у лісах, дослідженням мальовничих гірських районів на велосипеді чи квадроциклі. Верховина, Ясіня, Татариф і Славське також приваблюють любителів спокійного відпочинку в колоритних садибах зі справжньою місцевою кухнею та басейнами з видом на гори. Для тих, чия основна мета поїздки в Карпати - відновлення сил, є бальнеологічні курорти в Торскавці, Скидниці, Морсині, Сваляві та Квасах. Берегове, Кошино, Солотвино, Лумшори, Велятино, Виноградово та інші чекають на тих, хто хоче відпочити біля басейну або в спаванні. Більшість готелів, санаторіїв, спа-центрів, туристично-рекреаційних комплексів, садиб і гостьових будинків в Карпатах приймають гостей. З початком війни багато хто з них став тимчасовим житлом для українців, які втекли на захід з окупованих населених пунктів і районів, де тривали бойові дії. Відтоді значна частина переміщеного населення повернулася до своїх домівок або знайшла інше житло. У готелях і санаторіях Карпат станом на серпень кількість місць, зайнятих переміщеними особами, становила в середньому менш як 20%. Наприклад, у Драгуваті, Яремче, Суходниці та Квасах знайти номер не складає труднощів. У Буковелі ще є деяка кількість VIP-біженців, але вони здебільшого користуються елітним житлом. Деякі санаторії Трускавця цього літа ще не приймали відпочивальників. В одному санаторії розміщуються тимчасово переміщені українці, а в інших проводять лікування та реабілітацію українців, які постраждали внаслідок воєнних дій.

У зв'язку з триваючою війною в Карпатах обмежено доступ до деяких гірських маршрутів, водойм і лісів. Однак це стосується переважно деокупованих територій і територій, прилеглих до місць ведення бойових дій. У західному регіоні обмеження поширюються тільки на маршрути, що проходять поблизу критично важливих об'єктів інфраструктури, військових і стратегічних об'єктів. Список заборонених зон у Карпатському регіоні варто уточнити на офіційних сторінках військово-цивільних органів і місцевої Національної служби з надзвичайних ситуацій. Однак їх не так багато. Наприклад, у Львівській та Івано-Франківській областях прогулянки в лісах дозволені, але тільки пішки або на велосипеді за визначеними маршрутами. У Закарпатській області маршрути, що примикають до кордонів з іншими країнами, узагалі закриті на частині території Ужанського національного природного парку та Карпатського біосферного заповідника. У Карпатському регіоні також заборонено використання одномоторних літаків. Однак відвідування водних об'єктів (річок, озер тощо) у західному регіоні не заборонено. Купання, сплави на каное та катамаранах є безкоштовними.

Зазвичай ціни на розміщення туристів і Карпатах щороку підвищуються на 10%. Цього року через військові дії ціни зросли в середньому на 30%. Деякі готелі та мотелі підняли ціни на 40%-50%, посилаючись на значне зростання цін на харчові продукти, паливо та дрова для кип'ятіння води, інші ж, розуміючи ситуацію, в якій опинилися українці, і бажаючи зберегти попит, знизили вартість проживання до мінімуму - від 10% до 15%. Деякі також зберегли ціни на рівні минулого року. Найбільше подорожчали номери на таких популярних курортах, як Буковель, Трускавець і Драгуват. На менш відомих курортах ціни практично не зросли або залишилися на колишньому рівні. У будь-якому разі, кількість курортів і Карпатах – як великих і популярних, так і невеликих, маловідомих – означає, що вибір житла в регіоні залишається широким, і навіть в умовах нинішнього воєнного стану знайти підходящий варіант для відпочинку в Карпатах не складає труднощів. Цього не буде. З початком весни 2023 р. на Закарпатті почалися перші боязкі розмови про туризм у його класичному прояві. Поки що це переважно розмови, адже про жодні організовані туристичні групи поки що не йдеться, і це зрозуміло.

«Лише у квітні ми почали спостерігати певну динаміку бронювання турів, але ми не можемо фіксувати ажіотаж, - каже засновник «Турінформу Закарпаття», викладач факультету туризму Ужгородського національного університету, експерт Олександр Коваль. Спостерігаємо зростання попиту на першу половину травня, але все одно це мінімум від можливостей. Багато екскурсиводів із тих, хто проживає в містах Закарпаття, волонтерять,

працюють із ВПО або на інших роботах. Враховуючи, що замовлення екскурсій відбувається переважно на вихідні дні, то на туризмі зараз заробити вони поки що не можуть» [2].

Таким чином, вплив війни з росією на туристичний бізнес у Закарпатській області України не можна недооцінювати. Незважаючи на природну красу та туристичний потенціал регіону, конфлікт на сході країни поставив перед туристичною галуззю низку серйозних викликів. Війна суттєво вплинула на безпеку в регіоні. Довелося ввести обмеження та додаткові заходи безпеки, що обмежило потік туристів із Закарпатської області, особливо зі східних регіонів країни. Як наслідок, кількість туристів зменшилася, а доходи готелів, ресторанів та інших гравців галузі знизилися. Війна також призвела до зміни іміджу регіону. Замість того, щоб покращити свій імідж як рекреаційної дестинації, Закарпаття стало сприйматися як місце невизначеності та потенційно загрозове в певних аспектах. Це також вплинуло на іноземних туристів, які обрали інші місця для відпочинку. Однак складні часи також вимагають адаптації та нових стратегій. Закарпатська область може зосередитися на привабливих альтернативах, таких як активний відпочинок, екотуризм та гастрономічні фестивалі. Важливо також розвивати внутрішній туризм і привертати увагу місцевого населення до природних і культурних цінностей.

Список використаних джерел

1. Роман Тищенко-Ламанський. «Крапля в морі». Чи вдалося зберегти туризм у Львові попри війну. URL: <http://surl.li/navwj>
2. Наталя Петервари. Комбуча, сакури та забіг у коноплі: що у воєнний час пропонує туристичне Закарпаття. URL: <http://surl.li/navwr>

Пілка Микола,
здобувач, 193 Геодезія та землеустрій
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ОРГАНІЗАЦІЯ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ЗОНИ ВІДПОЧИНКУ НА ТЕРИТОРІЇ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОТГ З ВИКОРИСТАННЯМ ВОДОЙМ

Туризм є розвинутою та однією з найдинамічніших галузей світової економіки. Необхідно зауважити, що туризм це загальне поняття для всіх форм тимчасового виїзду людей з місця постійного проживання в оздоровчих цілях, для задоволення пізнавальних інтересів у вільний час. Туризм є одним з пріоритетних напрямків розвитку країни. Це визначає державну увагу та проведення стимулюючої державної політики. В цілому в Україні на внутрішній туризм припадає 48 %, а 40 % – на виїзний туризм і тільки 12 % на в'їзний [1, с. 45].

Враховуючи значний потенціал туристичної галузі необхідно приділяти увагу для розширення та розвитку саме в'їзного туризму, що вимагає впровадження ряду заходів по збільшенню якості послуг, які надаються, та їхній диференціації, особливо що стосується відпочинку на водоймах не у літній сезон, що є вкрай популярним на сьогоднішній день.

Туристична галузь є одним з пріоритетних напрямків розвитку держави. Про це свідчать динамічність, висока прибутковість, великий позитивний соціально-економічний та культурний вплив туризму на розвиток країн. Іноземний досвід свідчить про велику вигоду від в'їзного туризму, тому кожна держава вдається до багатьох заходів та розробляє туристичну політику. Частка в'їзного туризму у світовому валовому національному продукті складає практично 10 %, а також 15 % світових інвестицій. В'їзний туризм тісно пов'язаний із прямими іноземними інвестиціями в економіку країни. Крім того, завдяки туризму та відповідному фінансуванню даної галузі стрімко розвивається інфраструктура (наприклад транспортна), що в майбутньому дасть змогу економічно зрости та розвинути і іншим галузям відповідного регіону [2, с. 74].

Сьогодні туризм – це сфера соціально-економічного комплексу, яка в багатьох країнах перетворилась на високо розвинуту індустрію. В системі туризму тісно переплетені інтереси